

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/159/2014
Identifikačné číslo spisu:	6014200263
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6014200263.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľky U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/44/2014-21 zo dňa 18. septembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/44/2014-21 zo dňa 18. septembra p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo 16. decembra 2013, ktorým podľa § 65, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a čl. 52 ods. 1 písm. b/ nariadenia Rady (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia priznala navrhovateľke starobný dôchodok od 03.12.2013 v sume 75,70 € mesačne, zvýšený od 01.01.2014 na sumu 79,00 € mesačne. Odporkyňa tak rozhodla s odôvodnením, že navrhovateľka splnila zákonné predpoklady pre možnosť priznania starobného dôchodku - získala potrebných 15 rokov obdobia dôchodkového poistenia a XX.XX.XXXX dosiahla dôchodkový vek. Do dňa vzniku nároku na starobný dôchodok získala obdobie dôchodkového poistenia, resp. zabezpečenia v Českej republike aj v Slovenskej republike. Ku dňu rozdelenia ČSFR pracovala u zamestnávateľa so sídlom v Českej republike, preto doby dôchodkového poistenia pred 1. januárom 1993 považovala za doby poistenia získané na území Českej republiky v zmysle čl. 8 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 a čl. 20 Zmluvy medzi Slovenskou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení, a čl. 15 ods. 1 Správnej dohody o vykonávaní tejto zmluvy. Sumu starobného dôchodku navrhovateľky určila ako časť teoretickej sumy dôchodku, ktorá zodpovedá pomeru medzi dĺžkou obdobia dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a celkovým obdobím dôchodkového poistenia, získaním aj podľa právnych predpisov Českej republiky.

Krajský súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne dospel k záveru, že oprávnenému prostriedku navrhovateľky nie je možné vyhovieť. Uviedol, že na základe citovaných právnych predpisov a uzavretých dohôd odporkyňa správne pri výpočte sumy starobného dôchodku navrhovateľky určila najskôr jeho teoretickú sumu, ktorá by navrhovateľke patrila, keby všetky doby dôchodkového poistenia získala podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a takto zistenú sumu dôchodkovej dávky správne krátila pomerom dôb dôchodkového poistenia získaných podľa právnych predpisov Slovenskej republiky k celkovej dobe dôchodkového poistenia, ktorú navrhovateľka získala aj podľa právnych predpisov Českej republiky. Preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia Českej správy sociálneho zabezpečenia o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o priznanie starobného dôchodku nepatrí do kompetencie slovenských súdov, preto sa touto požiadavkou navrhovateľky nemohol krajský súd v konaní zaoberať.

Krajský súd preto napadnuté rozhodnutie odporkyne ako zákonné podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľke ich náhradu nepriznal, pretože nemala v konaní úspech.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie s odôvodnením, že odporkyňa jej vypláca malú penziu za odrobené roky, preto žiada o prehodnotenie jej výšky.

Pretože podané odvolanie neobsahovalo zákonné náležitosti, ani nebolo navrhovateľkou podpísané, odvolací súd ju uznesením zo 07.01.2015 vyzval na odstránenie väd podania. Navrhovateľka reagovala podaním z 28.01.2015, v ktorom uviedla, že ako občianka Slovenskej republiky si splnila občiansku povinnosť, odpracovala 24 rokov a 36 dní a aj krajský súd jej dal za pravdu, že má nárok na vyšší dôchodok, lebo splňa podmienku počtu odpracovaných 15 rokov.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Pri výpočte starobného dôchodku bol použitý čl. 20 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou, nakoľko navrhovateľka získala aj doby poistenia z Českej republiky. Všetky doby zabezpečenia, ktoré navrhovateľka získala pred 1. januárom 1993 sa považujú za doby zabezpečenia Českej republiky a dôchodok je za ne príslušná poskytnúť Česká správa sociálneho zabezpečenia. Odporkyňa sa pridrižiava svojho vyjadrenia z 31.01.2014, trvá na vecnej správnosti preskúmaného rozhodnutia a navrhuje rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

V doplnujúcom vyjadrení z 26.01.2015 odporkyňa uviedla, že navrhovateľka v odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti. Má za to, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. K námietke o zvýšení starobného dôchodku uviedla, že dôchodková dávka bola zvýšená v súlade s ustanovením § 82 ods. 13 zákona; sumu zvýšenia 2,00 € mesačne určila tak, že pevnú sumu zvýšenia starobného dôchodku 5,20 EUR vynásobila číslom 0,37050961, ktoré predstavuje pomernú časť dôchodku patriacu za obdobie dôchodkového poistenia získané podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Vo veci priznania starobného dôchodku navrhovateľky sa odporkyňa pridrižiava v plnom rozsahu svojho písomného vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľky zo dňa 21. novembra 2014 a navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť. Rozhodol jednomyselne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.11.2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne o priznaní starobného dôchodku navrhovateľke zo dňa 16.12.2013.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol a pre zdôraznenie správnosti rozsudku doplnia ďalšie dôvody.

V konaní nebolo sporné, že navrhovateľka dosiahla dôchodkový vek dňom XX.XX.XXXX a že k uvedenému dňu získala obdobie dôchodkového poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky v počte 3 259 dní (t. j. 8 rokov a 339 dní) a obdobie poistenia podľa právnych predpisov Českej republiky v počte 5 537 dní. Pretože navrhovateľka nezískala potrebných minimálne 15 rokov dôchodkového poistenia v Slovenskej republike, pri určení sumy jej dôchodku bolo potrebné postupovať podľa čl. 52 ods. 1 písm. b/ Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady (ES) 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a vypočítať jeho teoretickú výšku a následne skutočnú výšku, ako to odporkyňa podrobne rozviedla v odôvodnení svojho rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X zo dňa 16. decembra 2013.

Odporkyňa v preskúmanom rozhodnutí postupovala správne, keď vychádzajúc z čl. 20 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení a čl. 15 ods. 1 Správnej dohody o vykonávaní tejto Zmluvy mala za to, že pred dňom rozdelenia ČSFR mal zamestnávateľ navrhovateľky sídlo v Českej republike, preto všetky doby zabezpečenia, ktoré navrhovateľka získala pred 01.01.1993 sú dobami zabezpečenia získanými podľa právnych predpisov ČR a poskytnúť dôchodkovú dávku za uvedené obdobie je oprávnená Česká správa sociálneho zabezpečenia.

Rovnako v súlade so zákonom postupovala odporkyňa pri zvyšovaní sumy priznaného starobného dôchodku, pretože podľa § 82 ods. 13 zákona č. 461/2003 Z.z. dôchodková dávka, ktorej suma bola určená s prihliadnutím na obdobie poistenia získané v cudzine podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 alebo podľa medzinárodnej zmluvy, sa zvýši o pomernú časť ustanovenej pevnej sumy, ktorá zodpovedá pomernej časti, v akej sa priznal čiastkový dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 16. decembra 2013 za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

Ako už uviedol aj krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, slovenské súdy nemajú právomoc preskúmať rozhodnutie Českej správy sociálneho zabezpečenia o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o priznanie starobného dôchodku.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.